A°. 1831. N°. 10.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 24 JANUARIJ.

KENNISGEVING
VAN DE DAGEN DER LOTING, DE VOOR *NATIONALE MILITIE*.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEIJDEN, ontvangen hebbende de *alphabetische naamlijst* van alle de personen, die aan de ligting der Nationale Militie, van deezen jare 1831, deel moeten nemen; — brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat voornoemde naamlijst ter visie, van elk en een legelijk zal leggen, in een der vertrekken van het Raadhuis, van Vrijdag den 21 tot Vrijdag den 28 Januarij aanstaande; 's morgens van 10 tot 's namiddags ten één ure, ten einde eenieder in staat worde gesteld om op die lijst eenige personen of omstandigheden mogten voorkomen, die op dezelve nog zouden behooren te worden aangeteekend of daarvan moeten worden weggelaten, hiervan aan den Heer Militie-Commissaris kennis te geven; — alsmede, dat de looting zal plaats hebben op de GROOTE PERS *van het Raadhuis*, en wel:

Op Maandag, den 31 *Januarij* 1831.

Des morgens ten 9 ure, voor de ingeschrevenen, wier familie-naam begint met de letters:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K en L.

En op Dingsdag, den 1. *Februarij* 1831.

Des morgens ten 9 ure, voor de ingeschrevenen, wier familie-naam begint met de letters:

M, N, O, P, Q, R, S, T, U, W, X, Y en Z.

Zullende ieder opgeschrevene bij een biljet worden opgeroepen, om tot de loting ter voorsz. plaatse op te komen, op den dag en het uur in deze kennisgeving ingedrukt; terwijl door hun, wier woning, wegens onnaauwkeurige opgave niet is te ontdekken, en welke uit dien hoofde zoodanig biljet niet hebben ontvangen, hetzelve twee dagen vóór den dag der loting, ter Secretarie kan worden afgehaald. Hebbende alle de lotelingen het regt, om bij de oproeping van de lotingnommers, op den 31. Januarij 1831, 's morgens ten 9 ure, zich te komen overtuigen, dat al de nommers, welke daartoe worden vereischt, werkelijk zijn opgerold.

En vermanen Burgemeester en Wethouders voornoemd, alle degenen wien zulks zoude mogen aangaan, om tot de loting op te komen op de plaats, den dag en het uur, in het oproepings-biljet vermeld; en redenen van vrijstelling hebbende, dezelve alsdan aan den Heer Militie-Commissaris op te geven.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 20 Januarij 1831.

J. G. DE MEY.
Ter ordonnantie van dezelve,
P. A. DU PUI.

POLEN.
OPSTAND.

WARSCHAU den 13 Januarij. De heeren *Lubowel*, plaatsvervanger van den minister van openbaar onderwijs, *Ostrowski*, plaatsvervanger van den secretaris-generaal van den minister van justitie, *Xawier Bronikowski*, zijn beschuldigd van kuiperijen, om eene tegenomwenteling te bewerken, en in hechtenis genomen geworden; maar op de voorstellen van den nationalen raad, heeft de dictator dezelve weder in vrijheid gesteld, en hun vergund, om zich buiten de gevangenis te verdedigen.

— Het budget voor het loopend jaar zal, binnen weinige dagen, den dictator worden voorgelegd. Men zegt, dat de oorlogskosten daarbij op 100 millioenen guldens zijn begroot.

— Ieder oogenblik wordt hier de gaaf *Jeletzki*, uit Petersburg terug verwacht.

— De algemeene Pruisische Courant meldt, dat de senator *Nowosilzoff*, te Wilna, 317 soldaten heeft laten geeselen, dewijl zij weigerden te vechten.

Uit BERLIJN schrijft men, den 15 Januarij, brieven uit Petersburg, waarop wij volledig vertrouwen stellen, melden, als zeker, dat de Keizer, den 15 Januarij, de hoofdstad zal verlaten, aan het hoofd van al zijne garden, om ze naar Litthauwe te geleiden. Z. M. zal die troepen voorts trekken, en den 17den te Wilna komen, waar zich 140,000 man zullen vereenigd vinden, die echalons gewijze tot aan de grenzen van Polen zullen staan. Het schijnt nog niet besloten te wezen, of deze troepen hetzelve dadelijk zullen binnen rukken, of dat men de aankomst der garden zal afwachten, waardoor het leger met 60,000 man zoude worden versterkt; de omstandigheden zullen hieromtrent beslissen.

Wat men van Warschau verneemt, draagt geene kenmerken van vertrouwen en gerustheid. Men ziet er niet zonder bekommernis den uitslag te gemoet van de deputatie, welke de Keizer niet als zoodanig heeft willen erkennen; bovendien, deze uitkomst bekend zij, gelooft men niets stelligs te kunnen zeggen van de opgehande zijnde gebeurtenissen.

Sedert een gering getal edellieden hebben zich uit het groothertogdom Posen naar Warschau begeven, en dagen derzelve, die bemiddeld zijn, hebben ingelijks bezittingen in Polen.

De gevangen van Pruissen worden door de Polen geëerbiedigd, hetwelk niet te verwonderen is; daar zij door 60,000 man zijn bewaakt. Al wat men heeft te zegg van Poolsche partijgangers, die op het Pruisische grondgebied zouden zijn gekomen, steunt slechts op laugeuschatige geruchten, die door de ledigheid of kwaadwilligheid worden verbreid.

NEDERLANDEN.
EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Donderdag den 20 *Januarij.*

In deze zitting, zijn door den minister van buitenlandsche zaken, van wegen Zijne Maj., dezelfde opeuingen omtrent den staat der onderhandelingen te Londen gegeven, als in die der tweede kamer, [zie onze vorige.] Na het kapelijk overleggen van het laatste oorspronkelijk protokol der conferentie, over de Belgische aangelegenheden gehouden, dat, namelijk, van den 9 Januarij, vervolgde Zijn Exc. aldus:

„Het antwoord dezerzijds op dit protokol zal in de eerste dagen der volgende week aan U Ed. Mog. worden medegedeeld. De verklaring, dat de handhaving van een regt van Noord-Nederland voor eene daad van vijandelijkheid zou gehouden worden, op dat men zich tegen die handhaving zou verzetten, had reeds aan de zaak een hoog ernstig aanzien gegeven. Sedert, en meer bijzonder sedert eergisteren, is de hoogst onaangename toestand, waarin het negende protokol den Koning reeds had gebragt, nog merkelijk verergerd, daar men van wege de Mogendheden de opening op heden der Schelde aan den buitenlandschen handel heeft aangekondigd, waardoor dit onderwerp geraakt is uit dezelfs geheel, en aan den Koning slechts de keuze overgebleven, om, of de vaart op de Schelde met kracht van wapenen te beletten, of dezelve aan te zien; en heeft Z. M., ten einde verdere onheilen van Noord-Nederland af te weren, en bewust, dat niet hij, die overmand ooreegt lijdt, maar hij, die met overmagt en onder bedreiging van dadelijk geweld onregt aandoet, bij de uitkomst moet verliezen, voorloopig tot het laatste besloten, in het vertrouwen, dat de gedane mededeeling van het teregttrekken der krijgsmagt van de opstandelingen van Maastricht, en van het houden door dezelve der wapenschorsing op de overige punten, zich zal bevestigen. Overigens valt het verschil der protokollen van 20 December en 9 Januarij met dat van 4 November in vorm en beginselen te zeer in het oog, dan dat het noodig zou zijn zich ten dezen in eenige ontwikkeling in te laten.

„Opzigtelijk de voorwaarden van scheiding tusschen Noord-Nederland en België, zijn 's Konings gevolmagtigden van genoegzame voorschriften voorzien geworden, ten einde dit onderwerp onverwijld kunne worden geregeld.

„Naar men zich vlei, zal deze voordragt genoegzaam licht verspreiden over den loop der onderhandelingen tot de Belgische aangelegenheden betrekkelijk. De stroom is: scheiding van Noord-Nederland en België, bedinging van billijke voorwaarden dier scheiding, voortduring intusschen van de wapenschorsing en handhaving der regten en der van Noord-Nederland.

„Onder zoodanige omstandigheden roept onze eigene staatsbouding de bijzondere aandagt in, en het oogenblik is daar, om in de grondwet van het Koningrijk die wijzigingen te brengen, welke hare toepassing alleen op Noord-Nederland ten gevolge der scheiding vordere. Zijne Maj. zal dit werk laten voorbereiden, en binnen kort eene wet over dit onderwerp aan U Edel Mog. voordragen, bij welke gelegenheid tevens zal kunnen overwogen worden, of het doelmatig zij, om de daarstelling van het beginsel der ministeriele verantwoordelijkheid, hetwelk thans geen deel van ons staatsregt uitmaakt, in aanmerking te nemen, en of de ervaring ook de voordragt van enkele andere wijzigingen der grondwet geacht zou kunnen worden aan te raden, in overeenstemming met de beginselen onzer instellingen en de belangen van Noord-Nederland. Bereids zijn ten aanzien van een afzonderlijk bestuur voor het Groothertogdom Luxemburg, beschikkingen gemaakt, welke mede strekken zullen, om eene eigene staatsregeling voor hetzelve voor te bereiden.

„Edel Mog. Heeren! De in- en uitwendige toestand van ons Vaderland, de verwikkeling der gebeurtenissen, en de menigvuldige donkere wolken, die ons van alle zijden zijn komen bedreigen, vinden wellig geen voorbeeld in de geschiedenis. Grievend zijn de rampen, welke de Belgische opstand heeft berokkend; de maatschappij is in hare grondvesten geschokt geworden, en welk huisgezin draagt niet derzelfs aandeel in het leed, dat allen getroffen heeft? Maar het is in tijden als deze, dat de veerkracht van een volk beproefd wordt, en wij zijn getuigen van de vastheid van karakter, waarmede de Noord-Nederlanders aan de beproeving, die hun is te beurt gevallen, weten het hoofd te bieden, en van de geestdrift, waarmede zij tot verdediging hunner haardsteden zijn toegesneld, en bezield zijn om ieder tot behoud van het vaderland het zijne naar vermogen bij te brengen. Welke eerbiedwaardige herinneringen de voorouderen ons mogen hebben nagelaten, zoo zullen de nakomelingen van het thans levende geslacht niet het minder ontzag op deszelfs op-

[*Vervolg op den kant van deze blade.*]

offeringen, bedaarden moed en zedelijkheid zorgvuldig bewaren. Van hare zijde heeft de regering, zoowijl storingen der openbare orde, door de verbetering zijner hulpbronnen, de vermeerdering van het volkswelvaren, de verbetering zijner hulpbronnen, zoo die noodig mogt zijn, mindert zij zonder in opener, maar langzame wijze, de gevaren te voorkomen, den regtmatigen wensch van het volk te voldoen, en zijne vertegenwoordigers, dat zich manmoedig schaart om het volk tot verdediging zijner regten; en dat, wanneer het, gelijk dit ook volkomen gerustelijk heeft, regen overmagt onderstaat is, door de waardigheid, waarmede het, in afwachting van beter tijden staat te bestrijden; ook zij heerlijk gesmaakt met, maar langs den weg der wetten, de gevaren te voorkomen, die zich manifesteren, en de wonden te heelen, welke de wreedheid van den vijand heeft geslagen. Dit moge al weder in het departement Zuid-Holland, bedaard de blikken, wegens de vijandelijke bedreigingen, verslaan, en de Provincie zuchtbare, gruwelijke tooneelen van verwoesting en plundering, door de Belgische benden aangerigt, niet zoo veel schuwspel aan te bieden: dan nog geen verlicht en beleefd volk, hetwelk van het aanpakken der hoogste belangen en waardige berekening, waarvan toe het in opkomen

de, heeft de verdediging van zijn aistoen gehouden gedrag tot perse liggen. Hetzelve werk zal, naar men verzekerd, een volledig verhaal opleveren van het oproer, ter dier tijd hebbende plaats gehad; alles gestaafd met authentieke stukken.

— Den 13 dezer is op den huize *Enghuizen* overleden de baron *van Heeckeren*, heer van Beverwyk en Odyk, kommandeur der Duitsche orde, lid van de eerste kamer der Staten-Generaal.

— De generaal *Wildeman*, opperbevelhebber van Breda, heeft last gegeven, om de bevelhebbers der posten van de muitelingen, die dagelijks met patrouilles te Groot-Zundert komen, voor het laast te waarschuwen, dat het overschrijden van de grenzen met geweld zal worden tegengegaan.

— Den 17den zijn te Bladel weder 2es muitelingen gekomen, die den heer *Hanenwinkel*, griffier van het vredegeregt aldaar, en den Israeliet *Emanuel de Groot*, geld hebben afgeperst; dan op het aanrukken der bridade marechaussé uit Oorschot zich verwijderden.

NIJMEGEN den 18 Januarij. (*Amsterdamsche Courant.*) Laatstleden Zondag, ongeveer te een uur, trok het, bij uitnemendheid schoone jagerkorps, genoemd naar deszelfs bevelhebber, den Hoog Ed. Gestr. heer *van Dam van Iselt*, door onze stad. De manhaftige houding van elk der jagers, de schoone wapenrusting, de juiste uitvoering van hunne wapenoefening, de fraaije uniform, de orde, welke men bij het korps opmerkte, dit alles gaf aan hetzelve den schijn van eene, sedert lang, bestaan hebbende krijgsbende, terwijl, zoo als men weet, welnige weken genoegzaam waren om hetzelve aldus zamen te stellen. Dit korps, sterk rûim 250 man, met deszelfs majoor aan het hoofd, werd gevolgd door ongeveer 200 rustende schutterij, een detachement infanterie der 12de afdeeling en een half eskadron kurassiers, bijna 100 man sterk. Des Maandags morgens volgde nog een detachement rijdende artillerie met twee veldstukken, alle welke troepen naar het distrikt Maas- en Waal marcheerden, om aan de publicatie van Z. Exc. den heer Gouverneur dezer provincie, die ook Zondags avond was aangekomen, en den volgenden morgen mede daar genoemd distrikt vertrok, de noodige kracht bij te zetten en aan de bevelen van Zijne Exc. oogenblikkelijk gevolg te doen geven. Ons is niets ter kennis gekomen, of er iets bijzonders heeft plaats gehad, dan alleen, dat er zeer weinigen aan de vaderlijke oproeping van Zijne Exc. den gouverneur hebben beantwoord. Heden middag was de kolom te Druten. Van den kant van Thiel was ook een bataillon rustende schutterij, onder bevel van den hoog geb. heer grave *van Rechteren*, en een eskadron lanciers, Maas en Waal binnen getrokken.

[Het opperbevel over alle deze troepen is, volgens het *Dagblad van 's Gravenhage*, toevertrouwd aan den heer majoor *van Dam van Iselt*, lid der Staten-Generaal.]

MIDDELBURG den 19 Januarij. Gisteren liep hier het gerucht, dat men aan den kapitalen dam bij Biervliet slaags was, en zelfs, dat die dam zou zijn doorgestoken; thans vernemen wij, dat de aldaar gestationeerde kanonneerboot, op het hooren van een tirailleurvuur, tusschen de troepen en de opstandelingen, die het eerste begonnen waren, het dak van een gebouw, bij den kapitalen dam, had afgeschoten; ofschoon er overigens wel gevochten is, hebben wij aan onze zijde geene dooden of gekwetsten. Hoe het daarmede bij de muitelingen gesteld is, weet men niet. De generaal *des Tombes*, die gisteren morgen te 5 uren zich naar gene zijde der Schelde begaf, is reeds weder terug. Heden is van hier naar Veere vertrokken de 3de kompagnie van den eersten ban rustende schutterij dezer provincie.

BREDA den 20 Januarij. Zijne Exc. de generaal *van Geen* wordt heden van zijne inspectie in het hoofdkwartier te Vucht terug verwacht. Van weerszijde is alles bij de voorposten nog rustig, en beoben de troepen hunne stellingen behouden.

— Den 17den is een officier der Belgische troepen, zijnde een Franschman, tot ons overgeloopen. In een woordgesprek met den generaal *van Geen*, zou hij verklaard hebben, dat onder het Belgische leger de grootste onenigheid heerschte, en de generaal *Daine*, bij het steeds verminderen der krijgtucht, moeite had, zijne bevelen te doen achtervolgen. Ook was de armoede zeer groot; en het kwam hem voor, dat de rust, die uit de wapenschorsing voortvloeide, de nadeeligste gevolgen zoude hebben voor de zaak van België, die zich niet lang meer zouden kunnen staande houden.

— Bij het mobiele leger zijn wederom twee heeren uit Holland aangekomen.

— Sedert Maandag, of Dinsdag, liggen er op de Meersche dreef omtrent 300 man der Belgische troepen, vrij wel gekleed en uitgerust. Te Hoogstraten zouden er zich ruim 300 bevinden.

— Den 13den kwamen 10 of 12 muitelingen te Groot-Zundert. Een patrouille van 18 man der 18de afdeeling, onder bevel van den luitenant *Reede van Oudshoorn*, waarbij zich 7 Rotterdamsche schutters als vrijwilligers gevoegd hadden, trok aanstonds derwaarts, maar vondt de trekvogels niet meer.

— Te Geertruidenberg heeft de stedelijke regering de inwoners uitgenoodigd, om eene veiligheids-wacht op te rigten. Het voornaamste inwoners hadden daaraan dadelijk deel genomen; zoodat zij reeds eene halve kompagnie sterk is. die, door de genomene moeite, welke de heer *A. Lieth*, adjudant der Geldersche schutterij, zich wel had willen geven met het onderrigt, reeds zeer bedreven was in de wapenoefening.

— Den 13den zijn uit Leuven vertrokken, twee bataillons infanterie en ongeveer 140 man kavallerie. De infanterie naar Turnhout, de kavallerie naar het legerkorps voor Maastricht.

— Men schrijft uit Luik, dat de verregaande oneenigheden, die tusschen de twee generaals der opstandelingen, *Daine* en *Mellinet*, bestonden, in de nabijheid van Maastricht zouden zijn bijgelegd.

— Uit Eindhoven schrijft men, den 17 Januarij, dat de generaal *van Geen*, aldaar den dag te voren aangekomen, zich dadelijk naar Valkerswaard en nabij gelegene dorpen had begeven, om de troepen op de voorposten in oogenschouw te nemen, en dat de hertog *van Saksen Weimar*, van daar vertrokken was.

— Den 16den had men het geschut tot vier uren in den namiddag hooren bulderen. Men gist algemeen, dat het in de nabijheid van Maastricht zoude hebben plaats gehad; daar de muitelingen die vesting meer en meer omsingelden; overal verschansingen oprigtten en zelfs aan loopgraven zouden werken, om de vesting te beschieten.

— In den namiddag van den 21 Januarij, hadden twee marechaussées eenen Belgischen officier, in zijnen kiel, bidbengebragt, welken zij in de omstreken van Helmond hadden aangehouden, zonder den minsten tegenstand, ofschoon hij gewapend was. Men hield hem voor een bespieder.

— *Den 21 Januarij.* Heden zijn hier weder eenige smaldeelen der 5de afdeeling doorgetrokken, om zich naar hunne respective batailjons te Vlissingen, Middelbeers, en Oorschot te begeven.

— Eergisteren zijn op nieuw eenige muitelingen te Bladel en eenige andere plaatsen verschenen. Men had wel van geene ongeregeldheden vernomen, maar men voegt er de aanmerking bij, dat de ontvangers kortelings hunne gelden hadden gestort, en de kassen alzoo ledig waren. In den avond van Woensdag was uit Eindhoven een sterk detachement derwaarts vertrokken.

— Uit Etten schrijft men daarregen, den 16 Januarij. Sedert lang hebben wij in deze streken van geene vijandtige invallen vernomen; want het gerucht, dat de muitelingen, den 8 dezer, dadelijk nadat onze troepen Rozendaal verlaten hadden, dit stadje binnengerukt waren, is uitermate overdreven geweest; dewijl slechts drie of vier man zich aldaar hebben vertoond, en, zonder eenig geweld te plegen, weder vertrokken zijn. Ook is een gedeelte der bezetting van Bergen-op-Zoom, dadelijk bij die gemeente ingelegerd. Bij eene verkenning, dezer dagen, uit Prinsenhage, naar het Mastbosch, den Dreef en in den geheelen omtrek gedaan, heeft men geen spoor van vijand ontdekt.

Het *Journal de Flandres* meldt, dat 250 man Hollandsche troepen te Terneuse zijn ontscheept en zich op Sas van Gend gerigt hebben, wijders waren de gemoederen overal in eene buitengewone gisting.

BELGISCHE AANGELEGENHEDEN.

Kongres te Brussel.

In de avondzitting van den 15 Januarij, heeft het kongres de begrooting over het eerst halfjaar van 1831 aangenomen. Voor het departement van oorlog wordt daarbij toegekend 12 millioen guldens; en aan het zeewezen *f* 250,000, tot belooningen voor degenen, die schepen boven de 300 ton uitklaren.

In de twee geheime zittingen van Zondag den 16 Januarij, waarvan de avondzitting tot 3 uuchts te een uur duurde, zou de vergadering, na eene onstuimige discussie, eindelijk besloten hebben, om de blokkade van Maastricht op den 20 Januarij op te heffen, in het vertrouwen, dat op dien dag de vrije scheepvaart op de Schelde ingelijks zoude zijn hersteld, maar terzelver tijd het komité voor de buitenlandsche zaken hebben uitgenoodigd, om zich te verklaren tegen de laatste zinsneden van het protokol van den 9 Januarij, waarbij de gezanten der vijf groote Mogendheden te kennen geven, dat zij in geen geval hoegenaamd de hervattiog der vijandelijkheden zouden toelaten.

In de zitting van den 17 Januarij, worden een drietal petitien gelezen, naar den aard der omstandigheden en der gemoederen. Onderscheidene inwoners uit Henegouwen vragen, onder anderen, den hertog *de Nemours* tot Koning; terwijl een ander den geslachtboom van den hertog van *Salm-Salm* uitlegt. — De heer *Le Hon*, den dag te voren het voorzitterschap der kamer van reeeningen aanvaard hebbende, vraagt dienvolgens zijn ontslag, als lid van het kongres. — Hetzelve toegestaan, bij besluit, het verslag, door het dagblad *l'Emancipation*, wegens de geheimen zittingen van den vorigen dag gegeven, en de heer *Ch. Regier* beklimt, eindelijk, het spreekgestoelte om eenige uitleggingen te geven wegens den brief, door Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, den generaal *Sebastiani* aan den heer *Regier*, te Parijs gerigt, en in den *Moniteur* geplaatst.

De geaardheid van dat onderwerp en deszelfs behandeling, zal men het best leeren kennen uit de twee navolgende brieven, door de Fransche dagbladen medegedeeld:

„ Aan den heer *Regier* te Parijs.

„ *Mijnheer!*

„ Gij hebt mij vóór eenige dagen gezegd, dat de dagbladen op eene ongerouwe wijze de brieven, door u aan het provisionele gouvernement geschreven, hadden medegedeeld. Maar thans schrijven zij u eene nieuwe depesche toe; waarin ik, bij gene mogelijkheid, herkennen kan hetgeen in onze laatste gesprekken gezegd is.

„ Als minister heb ik mij nimmer met den Koning te onderhouden gehad over eenige beschikking, welke hoogstdeszelfs familie betrof; de Koning heeft dus kunnen toestaan noch weigeren, hetgeen hem nimmer werd gevraagd. Ik zal er bijvoegen, dat ik mij evenzeer als mensch, en als een der koninglijke gedachten, nimmer zoo ligtvaardig over de familie zoude hebben uitgelaten van eenen prins, aan wiens ongedeelde achting de Koning recht heeft, en onder wiens bevelen ik het mij een eer teken, langen tijd te hebben gestreden voor den roem en de onafhankelijkheid van Frankrijk.

„ Ik wensch, mijnheer, te gelooven, dat de bedoelde brief niet uw werk is: ware het anders, zoo

[*Vervolg op den kant van deze blade.*]

---

zoude ik mij verpligt zien, geene andere betrekkingen meer met u te hebben, dan schriftelijke.

„ Ik heb, mijnheer, de eer te zijn,

„ Uw zeer onderdanige en zeer gehoorzame dienaar,

Pasquier.

„ *Paryz*, den 14 Januarij 1831.

„ *Horace Sebastiani.*"

„ *Mijnheer de graaf!*

„ Ingelen gij mij een oogenblik onderhoud gelieft te verleenen, hoop ik, dat eene openhartige verklaring aangaande de betrekkingen, die voor mij opgeheven zijn, den noodzakelijken indruk zal verdrijven, welken de openbaarmaking, in de dagbladen, van mijne brieven aan het provisionele gouvernement, op u heeft gemaakt.

„ Ik heb reeds gelegenheid gehad u te kennen te geven, hoe ik belemmerd werd door die openbaarmaking van documenten, welke geen officieel kenmerk droegen, en die slechts aan het diplomatieke komité moesten worden medegedeeld. Ik herneem te leven dat, van door den stand van den tijd, geen misbruik van mijnen naam (diplomatieken!) brief te hebben kunnen houden, omdat ik niet kan aannemen, dat eene mijne strekkingen door de dagbladen zijn vervalscht. De *Belge* en de *Messager des Chambres* laten mij, bij voorbeeld, zeggen, „ dat de Koning der Franschen nooit zijne dochter zou hebben gegeven aan den zoon eenen *Beauharnais*." Gij moet gelooven, dat ik mij nimmer van eene dergelijke uitdrukking hen kunnen bedienen, ten opzichte van eene der doorluchtigste en geperhoorden der Fransche legers, van eenen prins, die zulke edele en roemrijke herinneringen heeft nagelaten.

„ Terwijl ik intusschen niets op de woorden mag lijden staan, die vaselijst niet nauwkeurig degene zijn, welke ik gebruikt heb, zoo ben ik gereed, om de opmerkingen, die gij mij zoudt willen doen, te beantwoorden.

„ Ik heb, mijnheer, de eer te zijn, enz.

Casimir Perier.

„ *Mijnheer de graaf!*

„ Ik heb de eer u te berigten, dat de brief, welken gij mij gedagtekend hebt, mij op uw gehoudt is bezorgd.

„ Indien deze openbaarmaking, mijnheer, tusschen ons, die voor mij opgeheven zijn, die betrekkingen deed ophouden, die voor mij zoo aangenaam en vleijende waren, zoo zoude zij geene der minste onaangenaamheden voor mij gewikkeld zijn, die ik op den loop heb, wanneer ik mij gehouden zie, u te berigten, dat ik niet, wat het overige betreft, mijnheer de graaf,

„ Uw zeer gehoorzame dienaar,

Casimir Perier.

„ *Parijs*, den 14 Januarij 1831."

De heer *Regier* (voegt er het dagblad toe) verzekert ons te doen weten, dat zijn antwoord aan den graaf *Sebastiani* naar dien minister was verzonden, vóór dat hem de plaatsing van dezelfs brief in den *Moniteur* bekend was.

Het *Journal des Débats* verklaart zich over deze aangelegenheid in dezen volgenden zin:

„ Indien in gewone tijden, van het onstuimig spreekgestoelte in eene naburig land, een min of meer nauwkeurig verslag werd gedaan van alle gehouden gesprekken tusschen eenen vreemden zaakgelastigde en eenen minister van buitenlandsche zaken, die zijne woorden, keurig wikkende, sinden en dertig uren later in eene naburige hoofdstad weergalmde, om door het onderzoek of aan de berisping van eene (openbare,) vergadering te worden overgeleverd; dan zouden wij de lezers van dit weerzijds gedrag tot perse liggen. Hetzelve werk zal, naar men verzekerd, een volledig verhaal opleveren van het oproer, ter dier tijd hebbende plaats gehad; alles gestaafd met authentieke stukken.

— Den 13 dezer is op den huize *Enghuizen* overleden de baron *van Heeckeren*, heer van Beverwyk en Odyk, kommandeur der Duitsche orde, lid van de eerste kamer der Staten-Generaal.

— De generaal *Wildeman*, opperbevelhebber van Breda, heeft last gegeven, om de bevelhebbers der posten van de muitelingen, die dagelijks met patrouilles te Groot-Zundert komen, voor het laast te waarschuwen, dat het overschrijden van de grenzen met geweld zal worden tegengegaan.

— Den 17den zijn te Bladel weder 2es muitelingen gekomen, die den heer *Hanenwinkel*, griffier van het vredegeregt aldaar, en den Israeliet *Emanuel de Groot*, geld hebben afgeperst; dan op het aanrukken der bridade marechaussé uit Oorschot zich verwijderden.

NIJMEGEN den 18 Januarij. (*Amsterdamsche Courant.*) Laatstleden Zondag, ongeveer te een uur, trok het, bij uitnemendheid schoone jagerkorps, genoemd naar deszelfs bevelhebber, den Hoog Ed. Gestr. heer *van Dam van Iselt*, door onze stad. De manhaftige houding van elk der jagers, de schoone wapenrusting, de juiste uitvoering van hunne wapenoefening, de fraaije uniform, de orde, welke men bij het korps opmerkte, dit alles gaf aan hetzelve den schijn van eene, sedert lang, bestaan hebbende krijgsbende, terwijl, zoo als men weet, welnige weken genoegzaam waren om hetzelve aldus zamen te stellen. Dit korps, sterk rûim 250 man, met deszelfs majoor aan het hoofd, werd gevolgd door ongeveer 200 rustende schutterij, een detachement infanterie der 12de afdeeling en een half eskadron kurassiers, bijna 100 man sterk. Des Maandags morgens volgde nog een detachement rijdende artillerie met twee veldstukken, alle welke troepen naar het distrikt Maas- en Waal marcheerden, om aan de publicatie van Z. Exc. den heer Gouverneur dezer provincie, die ook Zondags avond was aangekomen, en den volgenden morgen mede daar genoemd distrikt vertrok, de noodige kracht bij te zetten en aan de bevelen van Zijne Exc. oogenblikkelijk gevolg te doen geven. Ons is niets ter kennis gekomen, of er iets bijzonders heeft plaats gehad, dan alleen, dat er zeer weinigen aan de vaderlijke oproeping van Zijne Exc. den gouverneur hebben beantwoord. Heden middag was de kolom te Druten. Van den kant van Thiel was ook een bataillon rustende schutterij, onder bevel van den hoog geb. heer grave *van Rechteren*, en een eskadron lanciers, Maas en Waal binnen getrokken.

[Het opperbevel over alle deze troepen is, volgens het *Dagblad van 's Gravenhage*, toevertrouwd aan den heer majoor *van Dam van Iselt*, lid der Staten-Generaal.]

MIDDELBURG den 19 Januarij. Gisteren liep hier het gerucht, dat men aan den kapitalen dam bij Biervliet slaags was, en zelfs, dat die dam zou zijn doorgestoken; thans vernemen wij, dat de aldaar gestationeerde kanonneerboot, op het hooren van een tirailleurvuur, tusschen de troepen en de opstandelingen, die het eerste begonnen waren, het dak van een gebouw, bij den kapitalen dam, had afgeschoten; ofschoon er overigens wel gevochten is, hebben wij aan onze zijde geene dooden of gekwetsten. Hoe het daarmede bij de muitelingen gesteld is, weet men niet. De generaal *des Tombes*, die gisteren morgen te 5 uren zich naar gene zijde der Schelde begaf, is reeds weder terug. Heden is van hier naar Veere vertrokken de 3de kompagnie van den eersten ban rustende schutterij dezer provincie.

BREDA den 20 Januarij. Zijne Exc. de generaal *van Geen* wordt heden van zijne inspectie in het hoofdkwartier te Vucht terug verwacht. Van weerszijde is alles bij de voorposten nog rustig, en beoben de troepen hunne stellingen behouden.

— Den 17den is een officier der Belgische troepen, zijnde een Franschman, tot ons overgeloopen. In een woordgesprek met den generaal *van Geen*, zou hij verklaard hebben, dat onder het Belgische leger de grootste onenigheid heerschte, en de generaal *Daine*, bij het steeds verminderen der krijgtucht, moeite had, zijne bevelen te doen achtervolgen. Ook was de armoede zeer groot; en het kwam hem voor, dat de rust, die uit de wapenschorsing voortvloeide, de nadeeligste gevolgen zoude hebben voor de zaak van België, die zich niet lang meer zouden kunnen staande houden.

— Bij het mobiele leger zijn wederom twee heeren uit Holland aangekomen.

— Sedert Maandag, of Dinsdag, liggen er op de Meersche dreef omtrent 300 man der Belgische troepen, vrij wel gekleed en uitgerust. Te Hoogstraten zouden er zich ruim 300 bevinden.

— Den 13den kwamen 10 of 12 muitelingen te Groot-Zundert. Een patrouille van 18 man der 18de afdeeling, onder bevel van den luitenant *Reede van Oudshoorn*, waarbij zich 7 Rotterdamsche schutters als vrijwilligers gevoegd hadden, trok aanstonds derwaarts, maar vondt de trekvogels niet meer.

— Te Geertruidenberg heeft de stedelijke regering de inwoners uitgenoodigd, om eene veiligheids-wacht op te rigten. Het voornaamste inwoners hadden daaraan dadelijk deel genomen; zoodat zij reeds eene halve kompagnie sterk is. die, door de genomene moeite, welke de heer *A. Lieth*, adjudant der Geldersche schutterij, zich wel had willen geven met het onderrigt, reeds zeer bedreven was in de wapenoefening.

— Den 13den zijn uit Leuven vertrokken, twee bataillons infanterie en ongeveer 140 man kavallerie. De infanterie naar Turnhout, de kavallerie naar het legerkorps voor Maastricht.

— Men schrijft uit Luik, dat de verregaande oneenigheden, die tusschen de twee generaals der opstandelingen, *Daine* en *Mellinet*, bestonden, in de nabijheid van Maastricht zouden zijn bijgelegd.

— Uit Eindhoven schrijft men, den 17 Januarij, dat de generaal *van Geen*, aldaar den dag te voren aangekomen, zich dadelijk naar Valkerswaard en nabij gelegene dorpen had begeven, om de troepen op de voorposten in oogenschouw te nemen, en dat de hertog *van Saksen Weimar*, van daar vertrokken was.

— Den 16den had men het geschut tot vier uren in den namiddag hooren bulderen. Men gist algemeen, dat het in de nabijheid van Maastricht zoude hebben plaats gehad; daar de muitelingen die vesting meer en meer omsingelden; overal verschansingen oprigtten en zelfs aan loopgraven zouden werken, om de vesting te beschieten.

— In den namiddag van den 21 Januarij, hadden twee marechaussées eenen Belgischen officier, in zijnen kiel, bidbengebragt, welken zij in de omstreken van Helmond hadden aangehouden, zonder den minsten tegenstand, ofschoon hij gewapend was. Men hield hem voor een bespieder.

— *Den 21 Januarij.* Heden zijn hier weder eenige smaldeelen der 5de afdeeling doorgetrokken, om zich naar hunne respective batailjons te Vlissingen, Middelbeers, en Oorschot te begeven.

— Eergisteren zijn op nieuw eenige muitelingen te Bladel en eenige andere plaatsen verschenen. Men had wel van geene ongeregeldheden vernomen, maar men voegt er de aanmerking bij, dat de ontvangers kortelings hunne gelden hadden gestort, en de kassen alzoo ledig waren. In den avond van Woensdag was uit Eindhoven een sterk detachement derwaarts vertrokken.

— Uit Etten schrijft men daarregen, den 16 Januarij. Sedert lang hebben wij in deze streken van geene vijandtige invallen vernomen; want het gerucht, dat de muitelingen, den 8 dezer, dadelijk nadat onze troepen Rozendaal verlaten hadden, dit stadje binnengerukt waren, is uitermate overdreven geweest; dewijl slechts drie of vier man zich aldaar hebben vertoond, en, zonder eenig geweld te plegen, weder vertrokken zijn. Ook is een gedeelte der bezetting van Bergen-op-Zoom, dadelijk bij die gemeente ingelegerd. Bij eene verkenning, dezer dagen, uit Prinsenhage, naar het Mastbosch, den Dreef en in den geheelen omtrek gedaan, heeft men geen spoor van vijand ontdekt.

Het *Journal de Flandres* meldt, dat 250 man Hollandsche troepen te Terneuse zijn ontscheept en zich op Sas van Gend gerigt hebben, wijders waren de gemoederen overal in eene buitengewone gisting.

BELGISCHE AANGELEGENHEDEN.

Kongres te Brussel.

In de avondzitting van den 15 Januarij, heeft het kongres de begrooting over het eerst halfjaar van 1831 aangenomen. Voor het departement van oorlog wordt daarbij toegekend 12 millioen guldens; en aan het zeewezen *f* 250,000, tot belooningen voor degenen, die schepen boven de 300 ton uitklaren.

In de twee geheime zittingen van Zondag den 16 Januarij, waarvan de avondzitting tot 3 uuchts te een uur duurde, zou de vergadering, na eene onstuimige discussie, eindelijk besloten hebben, om de blokkade van Maastricht op den 20 Januarij op te heffen, in het vertrouwen, dat op dien dag de vrije scheepvaart op de Schelde ingelijks zoude zijn hersteld, maar terzelver tijd het komité voor de buitenlandsche zaken hebben uitgenoodigd, om zich te verklaren tegen de laatste zinsneden van het protokol van den 9 Januarij, waarbij de gezanten der vijf groote Mogendheden te kennen geven, dat zij in geen geval hoegenaamd de hervattiog der vijandelijkheden zouden toelaten.

In de zitting van den 17 Januarij, worden een drietal petitien gelezen, naar den aard der omstandigheden en der gemoederen. Onderscheidene inwoners uit Henegouwen vragen, onder anderen, den hertog *de Nemours* tot Koning; terwijl een ander den geslachtboom van den hertog van *Salm-Salm* uitlegt. — De heer *Le Hon*, den dag te voren het voorzitterschap der kamer van reeeningen aanvaard hebbende, vraagt dienvolgens zijn ontslag, als lid van het kongres. — Hetzelve toegestaan, bij besluit, het verslag, door het dagblad *l'Emancipation*, wegens de geheimen zittingen van den vorigen dag gegeven, en de heer *Ch. Regier* beklimt, eindelijk, het spreekgestoelte om eenige uitleggingen te geven wegens den brief, door Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, den generaal *Sebastiani* aan den heer *Regier*, te Parijs gerigt, en in den *Moniteur* geplaatst.

De geaardheid van dat onderwerp en deszelfs behandeling, zal men het best leeren kennen uit de twee navolgende brieven, door de Fransche dagbladen medegedeeld:

„ Aan den heer *Regier* te Parijs.

„ *Mijnheer!*

„ Gij hebt mij vóór eenige dagen gezegd, dat de dagbladen op eene ongerouwe wijze de brieven, door u aan het provisionele gouvernement geschreven, hadden medegedeeld. Maar thans schrijven zij u eene nieuwe depesche toe; waarin ik, bij gene mogelijkheid, herkennen kan hetgeen in onze laatste gesprekken gezegd is.

„ Als minister heb ik mij nimmer met den Koning te onderhouden gehad over eenige beschikking, welke hoogstdeszelfs familie betrof; de Koning heeft dus kunnen toestaan noch weigeren, hetgeen hem nimmer werd gevraagd. Ik zal er bijvoegen, dat ik mij evenzeer als mensch, en als een der koninglijke gedachten, nimmer zoo ligtvaardig over de familie zoude hebben uitgelaten van eenen prins, aan wiens ongedeelde achting de Koning recht heeft, en onder wiens bevelen ik het mij een eer teken, langen tijd te hebben gestreden voor den roem en de onafhankelijkheid van Frankrijk.

„ Ik wensch, mijnheer, te gelooven, dat de bedoelde brief niet uw werk is: ware het anders, zoo

[*Vervolg op de volgende blade.*]

die alles overbriefde, wat in een gewoon gesprek al of niet gezegd werd, zoude dan, naar ons voordeel, wezen, dat men niet meer met hem, of in zijne tegenwoordigheid, sprak.

„ Maar in de moeijelijke omstandigheden, waarin België zich bevindt, nu dat land van eene grondwet en van eenen Koning zwanger gaat, door eenen oorlog van buiten wordt bedreigd en met burgerlijke verdeeldheden te kampen heeft, zullen wij toegevender zijn. Wij zullen ook niet vergeten, dat eene moedig tot stand gebragte omwenteling juist nog geene meesteren in de staatkunde schept, en dat men zeer goed versperringen kan opwerpen, zonder daardoor voor staatszaken bekwaam te worden. Het gedrag der Belgische zaakgelastigden en hunne dagelijksche uitboezemingen jegens het nationaal kongres, leveren zoo vele blijken op van gebrek aan ondervinding, dat inderdaad de kritiek er door ontwapend wordt.

„ Intusschen kunnen wij niet nalaten op te merken, dat de laatste mededeeling van het komité voor de buitenlandsche zaken aan het kongres toch nog iets meer dan wanvoegelijk zijn. Wien zoude men toch kunnen overreden, dat de laatste brieven van den heer *Rogier* de gesprekken van den generaal *Sebastiani* nauwkeurig en getrouw behelsden? Niemand voorzeker heeft immer aan onzen tegenwoordigen minister van buitenlandsche zaken de kunst betwist, om, met vertrouwelijke rondborstigheid sprekende, tevens te kunnen zwijgen, wanneer het noodig is, en om steeds met beleid en nadenkend te werk te gaan; en daar wij nu geene dier hoedanigheden in het gesprek erkennen, dat de heer *Rogier* in zijne brieven heeft medegedeeld; zoo blijft ons niets anders over, dan dien heer gebrek aan goedgeheugen toe te schrijven."

Wanneer men inderdaad alles nagaat, wat er al in het kongres, over een zoo, niet minder eerbiedwaardig, dan gewigtig stuk, als is de keuze van een souverein hoofd voor eenen staat, openlijk is verhandeld, zal men bezwaarlijk in eene der veelvuldige, ter dier zake gedane, voorstellen, blijken van nadenkend staatkundig beleid aantreffen, dan in dat, door den heer *Duval de Beaulieu* in de zitting van den 14 Januarij gedaan. [*Zie onze vorige.*] En nogtans zal het bewijzen, hoe aanstootelijk ondoelmatig dergelijke onderwerpen openlijk behandeld worden. Het moet toch de gezanten der vijf groote Mogendheden van Europa bevreemden, in de dagbladen te lezen, dat zij staan te worden *gepoht*; ten ware het woord *zonder* zouden moeten beteekenen, *raadplegen*; herwelk, zonder tegenspraak, aan het provisionele gouvernement van België, op het tegenwoordig standpunt van deszelfs staatkundig aanwezen in betrekking tot de eerste Mogendheden van Europa, vrij beter zoude voegen.

Dan, na het te neerschrijven van deze aanmerking, bevinden wij, uit de Brabandsche stukken, dat dezelve te voorbarig was; immers in de zitting van den 19 Januarij, is het kongres, na het verslag der centrale afdeeling, dat het voorstel van den heer *Duval de Beauhen*, in de afdeelingen, weinig bijval had gevonden, op herzelve tot *de orde van den dag* overgegaan. — In die zitting is besloten den definitieven dag ter verkiezing van eenen souverein, te bepalen, op den 28 dezer maand Januarij. Intusschen heeft de heer *Lebeau* het voorstel gedaan, van een besluit, in 3 artikelen vervat, medebrengende: I. Het kongres roept tot den Belgischen troon, onder den titel van AUGUST I, *Koning der Belgen*, den hertog *August van Leuchtenberg*. II. De zelve zal als dusdanig worden geproklameerd en er de oppermagt en prorogatieven van uitoefenen, zoodra hij den eed op de staatsregeling, in den boezem van het nationaal kongres, zal hebben afgelegd. III. Eene deputatie van vijf leden zal zich onmiddelijk naar den hertog begeven, ter aanbieding van de reeds aangenomene artikelen der staatsregeling, benevens dit besluit, en om daarop dat van den hertog te vernemen. Eenigen wilde dit voorstel, volgens gewoonte, verzonden hebben naar de afdeelingen, anderen, in grooter getal, naar eene bijzondere kommissie. Dan het gedruisch, bij het beraadslagen hier over, ontstaan, heeft belet het besluit der vergadering te verstaan.

Eigenaartig werd in dezelve gelezen een brief van eenen franschen kurassier uit Parijs, meldende, dat het geheele Fransche leger tot den bijstand der Belgen zoude aanrukken, indien men dezelve wilde aantasten.

— Den 19 Januarij heeft te Brussel eene onrusbarende beweging gebeerscht. Men merkte opruijende aanzoekers op, die het volk tot tooneelen van wanorde voorbereidden: talrijke en zelfs bedrijgende zamenscholingen hebben er op het plein van het stadhuis en elders plaats gehad. Oproerige volkshoopen doorliepen des avonds de straten; en ofschoon de rust niet dadelijk werd gestoord, had echter het gevaar voor de deur gestaan. Klaarblijkelijk was het altoos, dat de partij der regeringloosheid toestel maakte tot oproer en geweld. Gedurende dezen staat van gisting, was er niet eene enkele patrouille der schutterij in beweging geweest.

— In den avond van Zaturdag, den 15., zijn de heer *de Celles* met nog een lid van het diplomatiek komité, benevens een lid van het provisionele gouvernement, naar Parijs vertrokken.

— In den avond van den 17den, is te Brussel een persoon in hechtenis genomen, die in den omtrek van St. Gudule proklamatien uitdeelde, ter aansporing om het provisionele gouvernement om verwerpen, en den Prins *van Oranje* in te roepen. Hij is met moeite door de Burgerwacht aan de volkswoede ontrokken.

— Te Antwerpen, is den 18 Januarij den navolgenden brief openbaar gemaakt, bij den Engelschen konsul zijnaar ontvangen:

„ London, *Foreing office*, den 13 Januarij.

„ *Mijnheer*,

„ Ik heb den burggraaf *Palmerston* gelast, u, tot narigt van de kapiteins der Engelsche vaartuigen, die te Vlissingen liggen, en voor het belang van den Engelschen handel in het algemeen, te melden, dat de vaart op de Schelde, den 20. der loopende maand zal zijn geopend, en dat de vijf verbondene Mogendheden, na dien tijd, geene stemming dier rivier meer zullen toelaten.

C *Shée.*"

— Volgens een artikel uit Gend, (*Vrai Patriote.*) zoude het waarschijnlijk zijn, dat de vaart der Schelde, welke men stond te verkrijgen, alleen die van 1814 zou zijn, evenarende door eene menigte van indirecte maatregelen, tolregten, gedwongen vertraging, enz. welke maatregelen, de Hollanders, dadelijk na de verdrijving der Franschen, dadelijk hadden doen werken, eene *sluiting*, met uitzondering der kosten, welke de Koning van Holland zou moeten doen, wanneer hij de sluiting, met eene vloot, gelijk tegenwoordig, bleef volhouden. Ook merkte men op, dat er niets bepaald was omtrent de opening van het Gentsche kanaal.

— Wijders vermeldt men uit Antwerpen, dat de stelling van het Hollandsche smaldeel ter voornoemde plaatse nog dezelfde is, en dat volgens berigten uit Vlissingen onderscheidene schepen, onder anderen de *Leonidas* een groot Amerikaansch driemast koopvaardijvaarder, een Fransch schip enz., zich gereed maakten om hunne bestemming naar Antwerpen voort te zetten.

— In LUXEMBURG zijn den 12 Januarij, ter versterking der bezetting, 1000 man binnengetrokken, welke men voorloopig bij de burgers heeft ingelegerd, tot dat de gebouwen van het athenaeum genoegzaam zullen zijn ingerigt, om te op te nemen. Ook werden nog Hanoveranen te Luxemburg verwacht.

— Zijne Maj. de Koning der Nederlanden heeft, als grootheerog van Luxemburg, bij besluit van den 4 Januarij, de belasting op het geslagt door het geheele hertogdom afgeschaft, en eene soort van regentschap voor hetzelve vastgesteld.

LEYDEN den 22 Januarij. Bij de Raads-commissie alhier, ingesteld ter ondersteuning der vrouwen en kinderen van uitgetrokken Schutters en Vrijwilligers, is ontvangen *f* 20.. van het Zang-gezelschap: *de Zangkunst veredelt het hart.*

— Wij kunnen, met het hoogste regt, van hier melden, dat, met belangstelling, ontvangen is: *het plan van eene Loterij van Vrouwelijke Handwerken, waarvan de zuivere opbrengst zal worden afgestaan aan het Vaderland.* De zoo op de proef geblekene Vaderlandsliefde der Leidsche Ingezetenen doet verwachten, dat de bijdragen daartoe, zoo wel als de inleg, aanzienlijk zal zijn. Niet genoeg kan deze onderneming tot belanglooze stijving der schatkist worden aangeprezen. De schoone kunne, welke voor deze Loterij arbeidzaam wil zijn, gelieve hare vervaardigde stukken vóór *den 1sten Februarij* eerstkomende in te zenden aan Mej. NARET OLIPFANT, gebr. HUYGENS, als belast met de correspondentie te dezen aanzien, bij wien in het begin der aanstaande maand, de Loten à *drie* gulden te bekomen zijn.

MENGELINGEN.

ALLERNIEUWSTE ONTDEKKINGS-REIS NAAR *TEMBOCTO* EN *CENTRAAL AFRIKA.*

[*Vervolg en slot.*]

Den 4 Mei 1828, vertrok *Caillié* Tembuctu, met eene karavane 600 kamelen sterk, uit Mooren en Slaven bestaande. Men betrad zoo dadelijk de woestijn, op den 9 Mey, bereikte men de handelplaats El. Araouan. Deze stad van 500 huizen ligt midden in de woestijn; zij is de stapelplaats van het zout van Tendeny, en de legerplaats der karavanen, die uit Tafilet komen. Zij wordt door Mooren bewoond, die echter niet zoo geestrijk zijn als de Mooren in Tembuctu. De hitte was om te stikken, vooral toen op den 14 Mey een hevige oosten wind gloeijende zandwolken aanvoerde. Op den 19 Mey vertrok de karavane El. Araouan, en nam hare rigting Noord-Oostwaarts. Zij was uit 1400 kamelen en 400 menschen sterk, beladen met produkten van Sudan, goud, slaven, struisvogel-vederen, gom, eigenbeen enz. Men zag niet anders voor zich dan eene grenzeloore vlakte; de kamelen deden een angstgeschreeuw hooren; de slaven werden nedergeveld; hitte en dorst waren onuitstaanlijk; de diepe bezaamheid, de stilte der woestijn, brogten gewaarwordingen te weeg, die niet te beschrijven zijn. De felle wind dreef zulke zandwervels aan, dat men geboofde daardoor geschud en ontwijkt te worden. Men moest zich plat op den grond nederleggen, tot dat de storm ophield. Het gebrek aan water nam hand-over hand toe, tot dat men, den 26sten, de bronnen van Telis bereikte. Deze hebben helder maar zoutachtig water. Eerst den 13 Julij bereikte men de grenzen van het land Drá, alwaar de dadelpalm zich vertoonde. De inwoners drijven hier landbouw en bedienen zich van den ploeg. Op den 23. kreeg men de majestueuse palmboom-bosschen in het oog, van Tafilet, alwaar onze reiziger een vriendschappelijk onthaal vondt. Tafilet is een vruchtbaar landschap, herwelk eijnbaar is aan den beheerscher van Marokko. Het drijft een sterken handel met Sudan; buiten de muren is het door Joden bewoond, die vreeselijk misbandeld worden. Van Tafilet ging *Caillié* naar Fez. Ook deze stad is van eenen ruimen omvang; veel moskeen en nauwe straten, die echter geplaveid zijn; voor het overige maakt de reiziger geen gewag van merkwaardigheden, welke deze plaats opleverde. Van daar kwam de Heer *Caillié* te Mequinez aan; de weg werd te voet afgelegd, met groote moeijelijkheden. Om naar Rabat te komen, huurde hij een ezel; hier

[*Vervolg op den kant van deze blade.*]

In April 1826 had Kapitein *Parry* aan de Admiraliteit in Londen een plan voorgelegd, om eene reis door den Noordpool, van Spitsbergen, Nieuw-Zemble, met booten te ondernemen, welke zoodanig ingerigt waren, om als sleden, op de ijsvelden te kunnen gebruikt worden. Dit voorstel werd te volvoerdiger aangenomen, daar, volgens de berigten van Kapitein *Phipps* en *Scoresby*, de ijsvelden op gene zijde der zeven Eilanden, boven Spitsbergen, zeer sterk uitstrekken, en aanmerkelijke spleten en ijsheuvels gaf. heef vrije ijsvelden ontdekken lieten, op welke men met sleden zeer groote moeijelijkheid, onder den Noordpool zoude kunnen komen, in zelfs wel gelegenheden om de booten, door het gebruik van zulke sleden op de ijsvelden te brengen, voorbij te komen. Er werden dan te Woolwich twee booten voor dien oogst in gereedheid gebragt, met een model van dien hier *Parry*, gelijkvormig aan de zoogenaamde *Greenlandsche Whaleboats*, van welker inrigting en construktie, het volgende uit de beschrijving, verdere mededeeling geeft, welke in 1827 te London uitgekomen is, en onder dezen titel gedrukt: (*Journal of a Voyage for the Discovery of a North-West Passage from the Atlantic to the Pacific; performed in the years 1819-20, in his Majesty's Ships Hecla and Griper, under the orders of William Edward Parry, R. N. F. R. S. and Commander of the Hecla. London, 1821.*)

Verslag van de volgende blade.

Explication des Planches; het vijfde *Deconvert de fleurs diverses*

Men heeft in Engelsche tijdschriften den anteur het regt willen betwisten, om te mogen verzekeren, dat hij werkelijk te Tembuctu geweest is. Maar de Hoogleraar *Heeren*, die van dit werk, in de *Göttingische Gelehrte Anzeigen* van 9 Sept. 1830, een verslag geeft, verklaart bl. 1419, dat deze bedenkingen van alle grond ontbloot zijn, en deze verklaring doet meer af dan alle zwarigheden, welke men bovengde beoordeelaars zouden kunnen in het midden brengen. Ook maakt de door *Jomard* in de bijvoegsels gegeven kritiek der aardrijkskundige bijzonderheden, alle verdere wederlegging zulker ongegronde bedenkelijkheden overtollig. Eene met zindelijk gegraveerde kaart en een gezigt der stad Tembuctu zijn aan dit werk toegevoegd.

Narrative of an attempt to reach the Northpole, in boats fitted for the purpose, and attached to his Majesty's ship HECLA, *in the year* 1827. *under the Command of Captain* WILL. EDUARD PARRY. *Illustrated by Plates and Charts. Published by Authority of His, Royal Highness the Lord High Admiral.* 229 *pag.* 4to.

Deze booten moesten niet alleen de tot de reis op de ijsvelden vereischte behoeften in victualie, sterrenkundige, en natuurkundige, mitsgaders andere werktuigen, kleedingstukken, enz., in doelmatige afdeelingen innemen, maar ook in de uren van rust aan de bootslieden een droog verblijf onder een in den vorm van een afdak uitgespannen waterdigt zeildoek verschaffen, en daarbij toch zoo ligt, als maar eenigzins mogelijk; hecht en elastiek tegen de op de reis te duchten ijsstoten geconstrueerd zijn. Men had reeds te voren naauwkeurig het gewigt dezer ijsbooten, met alle noodwendigheden, waarmede men, van Spitsbergen uitgaande tot aan den Pool toe, en vandaar weder terug, in alle behoeften meende te kunnen voorzien, berekend, om te kunnen bepalen, hoe veel personen, elke boot, om dezelve te kunnen voortsleepen op het ijs, zoude vereischen, en men bevond, dat 14 man daartoe genoegzaam zouden zijn, terwijl het gewigt van elke boot, met zijne lading, slechts 3793 pond beliep. — Het voorberigt bevat voorts de Instructien, welke aan den Heer *Parry*, als leidsman dezer expeditie, opzigtelijk de op de reis te nemen natuurkundige en andere proeven, van de Admiraliteit opgegeven werden, en zoo dan begon deze expeditie, na alle toebereidselen, den 4 April 1827, met de Koninklijke sloep HEKLA, hare reis van Engeland naar Spitsbergen; nadat men onder anderen ook te voren het schip rondom het compas zich had laten ronddraaijen, om de afwijking der magneetnaald, uit hoofde van den invloed der op het schip zich bevindende ijzer-massen, te onderzoeken, en dezelve, door aanwending eener Barlowsche ijzerplaat, naar de bekende wijze te vereffenen. Weder en wind waren zoo gunstig, dat men in de haven van Hammerfest, op Lapland, onder den 70° graad breedte, reeds den 17 April. aankwam. Hier hield men zich bezig met eenige magnetische en andere waarnemingen, en men zette toen tegen het einde der maand de reis naar Spitsbergen voort, alwaar men, na menigerlei wederwaardigheden met de onder hoogere breedten zich steeds meer en meer op een stapelende ijsschollen, omtrent het midden van Junij aanlandde. Hier moest nu, overeenkomstig de Instructie, het schip op eene veilige plaats vast gelegd, de noodige materialen, ontladen worden, welke nu vereischt zouden worden, om de reis met ijssleden over de ijsvelden voort te zetten, en in die booten gebragt worden, aan dewelke dan ook nog eenige kleinere sleedjens, tot gemakkelijker vervoer van deze of gene dingen, moesten toegevoegd worden. Geduurende dat *Parry* met zijne reisgenooten op het ijs verder noordwaarts doordringen zouden, moest de heer *Forster*, Luitenant op het schip, benevens de teruggebleven, toegenooten, eene geometrische opneming der Noordelijke en Oostelijke kusten van Spitsbergen, ook daarbij waarnemingen over het weder en luchtsgesteldheid aldaar, over de afwijkingen en hellingen der magneetnaald, over de intensiteit van het aardsche magnetismus, en meer andere natuurkundige onderwerpen, bewerkstelligen, ook tevens aanteekeningen houden, aangaande de talrijkheid der Walvisschen en die oorden. Nadat men nu voor het schip eene geschikte en tegen ijsstoten veilige ankerplaats in de *Treurenburger* baai op Spitsbergen uitgezocht en gevonden had, begaven zich nu de Heer *Parry*, benevens de Heer *Beverly*, de Luitenants *Ross* en *Bird*, benevens de overige bootslieden op de reis, over de voor hen liggende ijsvelden, op den 21 Junij. Men had zich voor ruim 70 dagen van provisie voorzien, en men stelde zich voor om tegen het einde van Augustus weder op Spitsbergen te kunnen terug zijn. Tot meerdere voorzorg had men ook reeds op eenige stations boven Spitsbergen, zoo verre men met een' tot de *Hekla* behoorende kotter, nog in het open water tusschen het ijs vooit konde komen, eenige *Depots* van provisie door den Luitenant *Crozier* doen in gereedheid brengen, opdat er vooral ook bij de terugreis geen gebrek aan voedingsmiddelen wezen mogt. Aanvankelijk was het weder gunstig genoeg, kon tusschen het losse of drijfijs de booten voortzeilen, en men geraakte dusdoende, zonder genoodzaakt te zijn, van op ijsvelden te landen, tot op 81° 12' 51" breedte. Van den 24 Junij af betrad men met booten de ijsvelden. Oneindig was het getal der hinderpalen, welke men nu te overwinnen had, die den spoedigen voortgang der reis tegenhielden, dan eens heuvels, over welke men de booten transporteren moest, dan weder met nieuw bedekte ijsvelden en vlakten, die echter hier en daar ook onder water stonden, of door open vaarwater van een gescheiden waren, over welke moest overzetten, niet zelden nevels, welke zoo digt waren, dat men dikmaals niet eenige schreden verre van zich af zien kon, dan weder gedurchte regenvlagen, groote oppervlakten van ijs, met lagen van ander ijs overdekt, welke uit ruket digt naast elkander staande *Verticale*, dikmaals eenige voeten lange ijsnaalden bestond, welke vooral na een' regenvlaag slechts zeer onvast zamen hielden, en het doorwaden en voorwaarsbrengen der booten ongemeen moeijelijk maakten, zoodat men na allerlei omwegen, somtijds op een' dag slechts zeer weinig in de aardrijkskundige breedte voortkomen kon; dit en meer andere dingen, welke de reizigers met inspanning van alle krachten te bestrijden hadden, moet men in het werk zelf lezen en is voor geen uittreksel vatbaar.

Men zal den moed en de volharding bewonderen, welke de equipagie bij deze gevaarvolle onderneming ontwikkelde. Men was eindelijk den 22 Julij tot op 82° 45' breedte voorwaargekomen. Maar de wind begon nu zoo sterk noordelijk te worden, dat het ijs, waarop men zich bevond, meer naar het zuiden scheen gedreven te worden, dan dat men noordwaarts op hetzelve zich nog verder door te worstelen of ook slechts de breedte van 83° te zullen bereiken, hopen durfde. Ook was de proviant reeds meer dan de helft verteerd, en het voor de reis gunstige jaargetijde reeds te verre verloopen; zoodat men noodzakelijk op het terugkeeren naar Spitsbergen bedacht moest worden, terwijl men in tegendeel gelooft had, ten gevolge der bovenvermelde berigten, ten minste tot boven de zeven Eilanden, slechts een vlak onafgebroken ijsveld aan te zullen treffen, om op hetzelve juist binnen dien tijd de Noord-

[*Vervolg op den kant van deze blade.*]

ADVERTENTIE.

De Ondergeteekende, Ontvanger van 's Rijks Directe Belastingen over de Stad Leyden, haast zich, om den daarbij belanghebbenden kennis te geven, ten einde dezelve verkiezende, nog van die vergunning *spoedig* gebruik te kunnen maken, dat bij hem op HEDEN ontvangen is de navolgende Circulaire van den Heer Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland, aan den Hoofd-Inspecteur, de Arrondissements-Inspecteurs, Controleurs en Ontvangers der Directe Belastingen, in die Provincie verzonden:

„ Op voordragt van den Staatsraad Administrateur der „ Directe Belastingen enz., heeft Z. M. gelieven te „ verlengen tot op den 31sten der loopende maand, „ den bij artikel 2 der wet van 22 Nov. ll. op de „ Rijks-geldleening van 1830 bepaalden termijn van *af-* „ *koop* voor degenen, wier aandeel in de gezegde leening de som van *viertig* guldens of *minder* beloopt, „ *en u. s. achterstallig kwartaal schuldig zijn.*"

Leyden den 17 Januarij 1831.

De Ontvanger voornoemd

G. J. LONCQ.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder directie van J. H. HOEDT en W. A. BINGLEY.

Heden, Maandag 24 Januarij: IDA VAN FALKENSTEIN, of DE REGTBANK DER EDELEN, oorspronkelijk *Tooneelspel*, in vijf Bedrijven; versierd met deszelfs Costumes, Toestel en verder groot Spectakel. Na hetzelve: DE VROLIJKE SCHOENLAPPER, of DE WEDERGEVONDENE DOCHTER, oorspronkelijk *Blijspel*, met *Zang*, (*Vaudeville*) in één Bedrijf, door *W. B.* Nooit op eenig Tooneel vertoond.

CONCERT,

Hetwelk zal gegeven worden door J. LEEFLANG, A. Z., ten voordeele van de *Vrouwen en Kinderen der uitgetrokkene Leydsche Schutters*; op *Woensdag den* 26 *Januarij* 1831, des avonds ten *half zeven* ure, in den Schouwburg, op de Oude Vest.

NB. Het *Programma* zal bij de Entrée-biljetten worden afgegeven.

*** Heden ontving ik het treurig berigt, dat mijne geliefde Man, THEODORUS VAN DER STOK, in den ouderdom van 31 jaren en 7 maanden overleden is; nadat hij den 6 December 1830 ziek alhier vandaan is moeten verrekken met de schutterij van den 1ste ban, en den 5 Januarij 1831 te Bergen-op-Zoom aan het water op de borst overleed, na voorzien te zijn van de *Heilige Sacramenten onzer heilige Moeder Kerk.* Vijf jaren en 7 maanden mogten wij in den echt vereenigd zijn. Van de deelneming mijner vrienden houde ik mij vergeketd, en daar ik, met behulp van mijnen aangehuwden Vader, mijne affaire provisioneel zal aanhouden, beveel ik mij hiertoe aan bij mijne Stadgenooten.

C. JONKERS,
Weduwe THEODORUS VAN DER STOK.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 22 *Januarij* 1831.

Holland,	Werkelijke Schuld	2½	pCt.	*f* 40⅝	a 41⅛
	Rest. Uitgesteld dito			2⅜	a 2⅝
	Kans-Biljetten			15½	a 16
	Amortisatie-Sijndic.	4½	pCt.	66¼	a 67½
	dito	3½	»	53¾	a 54⅜
	Domein-Losrenten	2½	»	—	a —
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	3	»	61½	a 61⅞
Rusland,	bij *Hope en Comp.*	5	»	88⅜	a 89⅝
	Ins. op 't Grootb.	6	»	56⅝	a 57
Spanje,	Perpetuele	5	»	—	a —
	dito Amsterdam	5	»	44⅜	a 45⅛
	Geldl. Cortes 1821.	5	»	14	a 14⅜
Oostenr.,	Obl. bij *Goll en Comp.*	5	»	—	a —
	dito	4	»	—	a —
	Neg. Metaliek	5	»	85⅛	a 85⅝

*** Er wordt te HUUR gepresenteerd, om naar verkiezing dadelijk of met prime Februarij eerstkomende, te worden aanvaard: Eene HERBERG en SPEELTUIN, sedert jaren daartoe gebezigd, en gelegen aan een der bezochtste wegen in de nabijheid dezer Stad. Nadere informatie is te bekomen bij J. BORBE, *Mr. Timmerman* op de Oudevest te Leyden.

*** Ten Kantore van NEHEMIA NATHANS, op den Nieuwen Rijn bij de Vischbrug te Leyden, zijn voor de 152*ste Kon. Ned.* LOTERIJ, waarvan de Eerste Klasse op Maandag den 31 Februarij aanstaande begint te trekken, Heele en Gedeelten, zoo in Huur, klassikaals als doorgefourneerde LOTEN, prijs-courant te bekomen.

*** Bij S. N. KUYT, op de Hoogstraat te Leyden, zijn te bekomen voor de 152*ste Kon. Ned.* LOTERIJ, waarvan de Eerste Klasse op Maandag den 21 Februarij aanstaande begint te trekken, Heele en Gedeelten van LOTEN, in Huur en in Koop, alsmede voor alle Klasse, prijs-courant. Conditien *gratis.*

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.